

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 3P/9/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814201138
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2014:6814201138.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: X/ P. X., A.. XX.XX.XXXX, X/ W. X., A.. XX.XX.XXXX, X/ H. X., A.. XX.XX.XXXX, X/ D. X., A.. XX.XX.XXXX, X/ Y. X., A.. XX.XX.XXXX Y. X/ D.Š. X., A.. XX.XX.XXXX, všetky deti bytom u rodičov, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej ako kolíznym opatrovníkom, deti matky: H. P., A.. XX.XX.XXXX, W. Š. XX a otca: P. X., A.. XX.XX.XXXX, W. Š. XX o uloženie výchovných opatrení maloletým deťom takto

rozhodol:

I. Súd maloleté deti P. X., A.. XX.XX.XXXX, W. X., A.. XX.XX.XXXX Y. H. X., A.. XX.XX.XXXX dočasne odníma z osobnej starostlivosti rodičov detí a maloletým deťom n a r i a ě u j e s účinnosťou od 02.09.2014 na dobu 6 mesiacov pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky a to v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody č. 267, Mlynky.

II. Matka detí H. P., A.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á platiť na každé z maloletých detí: P. X., A.. XX.XX.XXXX, W. X., A.. XX.XX.XXXX Y. H. X., A.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom umiestnenia maloletých detí v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody, počas celého trvania umiestnenia detí v tomto zariadení, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, vopred na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody č. 267, Mlynky.

III. Otec detí P. X., A.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý platiť na každé z maloletých detí: P. X., A.. XX.XX.XXXX, W. X., A.. XX.XX.XXXX Y. H. X., A.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom umiestnenia maloletých detí v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody, počas celého trvania umiestnenia detí v tomto zariadení, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, vopred na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody č. 267, Mlynky.

o d ō v o d n e n i e :

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 8P/20/2013-73 zo dňa 12.02.2014 súd začal konanie vo veci uloženie výchovných opatrení maloletým deťom P. X., A.. XX.XX.XXXX, W. X., A.. XX.XX.XXXX, H. X., A.. XX.XX.XXXX, D. X., A.. XX.XX.XXXX, Y. X., A.. XX.XX.XXXX Y. D. X., A.. XX.XX.XXXX, nakoľko výchovné opatrenia, ktoré boli uložené rodičom maloletých detí, ako aj samotným maloletým deťom, neplnia svoj účel a deti si naďalej neplnia riadne povinnú školskú dochádzku.

Riadne predvolaní rodičia maloletých detí sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' vopred neospravedlnili. Súd v súlade s § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení (ďalej len O.s.p.) pojednával a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletých detí.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka a prečítaním predložených listinných dôkazov - správy kolízneho opatrovníka zo dňa 10.04.2014, správ Základnej školy s materskou školou Jelšava zo dňa 28.03.2014, 31.03.2014, 01.04.2014, 09.05.2014 a 13.05.2014, správy obce Šivetice zo dňa 26.03.2014, oznámenia Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody zo dňa 13.05.2014, odpovedí na lustrácie rodičov detí v Sociálnej poisťovni, odpovedí na lustrácie rodičov detí v registri priestupkov, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 8P/20/2013, 2T/173/2012, 2T/38/2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/20/2013-59 zo dňa 15.07.2013 súd uložil rodičom maloletých detí výchovné opatrenie - napomenutie a zároveň súd určil nad výchovou maloletých detí výchovné opatrenie - dohľad.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej zo dňa 31.01.2014 súd zistil, že k zlepšeniu povinnej školskej dochádzky a zníženiu počtu neospravedlnených hodín u maloletých detí nedošlo, preto uložené výchovné opatrenia neplnia účel.

Zo správ Základnej školy s materskou školou Jelšava bolo zistené, že:

Maloletý H. bol v školskom roku 2012/2013 žiakom 5. ročníka základnej školy, v školskom roku 2013/2014 je žiakom 6. ročníka základnej školy. Do školy sa nedostatočne pripravuje, nenosí si školské pomôcky, na hodinách vyrušuje.

Maloletý W. bol v školskom roku 2012/2013 žiakom 6. ročníka základnej školy, v školskom roku 2013/2014 je žiakom 7. ročníka základnej školy. Dosahuje neprospievajúce výsledky z viacerých predmetov, prevažnú časť roka do školy nechodí, neprejavuje záujem o vyučovanie, nenosí si pomôcky, správa sa drzo, používa vulgárne výrazy, nerešpektuje napomenutia. Je u neho zanedbaná osobná hygiena.

Maloletý P. bol v školskom roku 2012/2013 žiakom 7. ročníka základnej školy, v školskom roku 2013/2014 je opäť žiakom 7. ročníka základnej školy. Patrí medzi neprospievajúcich žiakov, počas školského roka 2013/2014 pretrvávajú problémy so správaním a porušovaním školskej dochádzky.

Rodičia detí so školou vôbec nespoluúčajú, rodičovských združení sa nezúčastňujú, ospravedlnenky posielajú hromadne za všetky deti a oneskorene.

Z predložených správ kolízneho opatrovníka a Základnej školy s materskou školou Jelšava súd zistil, že maloleté deti majú za obdobie od januára 2013 do apríla 2014 nasledovný počet neospravedlnených hodín:

Richard Branislav Miroslav

1.2013 56 45 38

2.2013 62 22 17

3.2013 86 59 6

4.2013 99 104 60

5.2013 85 65 28

6.2013 60 64 58

9.2013 77 89 39

10.2013 103 113 32

11.2013 104 96 13

12.2013 73 79 57

1.2014 41 44 47

2.2014 113 134 131

3.2014 52 74 26

4.2014 47 53 7

Podľa správ Základnej školy s materskou školou Jelšava maloleté deti do školy v mesiaci máj ku dňu podania správ riadne nechodili, do 09.05.2014 mal maloletý P. 17 neospravedlnených hodín, maloletý W. 17 neospravedlnených hodín a maloletý H. 14 neospravedlnených hodín. Rodičia neoznámili škode dôvod, prečo deti v súčasnosti do školy nechodia.

Trestným rozkazom Okresného súdu Revúca č. k. 2T/173/2012-136 zo dňa 09.07.2012 boli rodičia maloletých detí uznaní za vinných z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, ktorého sa dopustili

v súvislosti s neplnením si povinnej školskej dochádzky maloletými deťmi. Rodičom maloletých detí bol uložený trest povinnej práce vo výmere 250 hodín.

Trestným rozkazom Okresného súdu Revúca č. k. 1T/70/2013 zo dňa 25.06.2013 boli rodičia maloletých detí uznaní za vinných z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, ktorého sa dopustili v súvislosti s neplnením si povinnej školskej dochádzky maloletými deťmi. Rodičom maloletých detí bol uložený trest povinnej práce vo výmere 300 hodín.

Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 2T/38/2014-194 zo dňa 14.04.2014 boli rodičia maloletých detí uznaní za vinných z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, ktorého sa dopustili v súvislosti s neplnením si povinnej školskej dochádzky maloletými deťmi. Súd upustil od uloženia ďalšieho trestu.

Zo správ kolízneho opatrovníka a obce Šivetice súd zistil, že rodičia maloletých detí sú nezamestnaní, do aktívnych prác v obci nie sú zapojení, matka detí poberá rodičovský príspevok a prídavky na deti. Rodina žije v 1-izbovom rodinnom dome s kuchyňou, elektrina a voda nie sú v dome zapojené, zdroj pitnej vody je vo dvore, vykuruje sa tuhým palivom, hygiena je na primeranej úrovni. Domácnosť je zariadená starším nábytkom.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhujú pojednávanie odročiť za účelom zistenia názoru maloletých detí na zlú školskú dochádzku prostredníctvom psychológa. Podarilo sa im zabezpečiť zariadenie na realizáciu výchovného opatrenia pobytu v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky a to v prípade maloletého P. Reedukačné centrum Mlynky - Biele Vody, ale len od 02.09.2014 z dôvodu nedostatku miest do tohto termínu a v prípade maloletého H. a maloletého W. Reedukačné centrum Mlynky - Biele Vody od právoplatnosti rozsudku alebo od 02.09.2014, pričom oni navrhujú v prípade umiestnenia detí určenie dátumu 02.09.2014 z dôvodu, aby bolo možné naplnenie účelu výchovného opatrenia po dobu 6 mesiacov. V prípade ostatných maloletých detí sa nepodarilo zabezpečiť reedukačné zariadenie pre umiestnenie detí. Tieto deti nie je možné umiestniť buď vzhľadom na ich vek, resp. na ročník, ktorý v škole navštevujú. Podľa aktuálnych zistení všetky maloleté deti v súčasnosti do školy nechodia, matky detí im uviedla, že sú deti choré.

Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 37 zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu

- a) pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) pobyt v špecializovaných zariadeniach najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých.

Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloleté deti Miroslav, Branislav a Richard si opakovane a dlhodobo neplnia povinnú školskú dochádzku. Možno konštatovať, že do školy nechodia takmer vôbec. Zlepšenie dochádzky za obdobie vyše roka sa vyskytlo len u maloletého P., išlo o zlepšenie len ojedinelé, nemajúce dlhšie trvanie ako jeden mesiac a aj v mesiaci so zlepšenou dochádzkou mal maloletý určitý počet neospravedlnených hodín. Všetky tieto maloleté deti dosahujú v škole veľmi slabé výsledky, čo je spôsobené predovšetkým ich zlou dochádzkou. Rodičia maloletých detí boli zo strany školy upozorňovaní na nedbalú školskú dochádzku ich detí, k náprave však nedošlo. Ani na základe trestných stíhaní vedených voči rodičom detí za prečiny ohrozenia mravnej výchovy detí nedošlo k náprave dochádzky detí do školy. Súd má preto za preukázané, že rodičia detí nezabezpečením pravidelnej školskej dochádzky detí ohrozujú a narušujú riadnu výchovu detí a nezabezpečovaním dôslednej starostlivosti o výchovu a všestranný vývoj detí porušujú svoje rodičovské povinnosti. Maloletým deťom a ich rodičom boli súdom uložené výchovné opatrenia (napomenutie a dohľad), tieto predchádzajúce miernejšie výchovné opatrenia neviedli k náprave správania detí a nepriniesli želaný úspech, preto má súd za to, že sú splnené podmienky na uloženie výchovných opatrení podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine, konkrétne dočasné odňatie maloletých detí z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli a nariadenie maloletým deťom pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky.

Vzhľadom na uvedené súd maloletého P., W. Y. H. dočasne odňal z osobnej starostlivosti rodičov a maloletým deťom nariadil na dobu 6 mesiacov pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky a to v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody s účinnosťou od 02.09.2014. U maloletého Miroslava skorší termín nástupu do reedukačného centra nebol možný z kapacitných dôvodov. Aj u maloletého Richarda a Branislava súd určil nástup do reedukačného centra k tomuto dátumu, keďže proces realizácie odbornej diagnostiky takto nebude prerušený počas letných prázdnin detí, pričom pri takejto realizácii výchovného opatrenia je väčšia pravdepodobnosť dosiahnutia účelu nariadeného výchovného opatrenia.

Podľa § 62 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Keďže boli maloleté deti odňaté z osobnej starostlivosti rodičov a bol im nariadený pobyt v reedukačnom centre, súd analogicky podľa § 81 zákona o rodine a v súlade s § 62 a 75 zákona o rodine upravoval vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom. Výživné bolo určené na v minimálnej zákonnej výške,

t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, nakoľko rodičia detí majú len minimálny príjem. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol tak na potreby detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov detí. Súd mal za to, že nie je v schopnostiach a možnostiach rodičov detí platiť na maloleté deti vyššie výživné. Výživné sú rodičia povinní platiť počas celého trvania umiestnenia detí v reedukačnom centre a to vopred a na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody. Súd teda zaviazal oboch rodičov maloletých detí na platenie výživného na každé z maloletých detí v minimálnej zákonnej výške odo dňa umiestnenia detí v zariadení.

Pre úplnosť súd dodáva, že rozhodol čiastočným rozsudkom len ohľadne troch maloletých detí (P., W. Y. H.), nakoľko u týchto detí boli splnené podmienky uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine a zároveň bolo zistené konkrétne zariadenie, ktorom sa výchovné opatrenia môže realizovať. Ohľadne ďalších detí, ako aj o trovách konania, bude súd rozhodovať až následne v ďalšom priebehu konania.

Pokiaľ ide o výchovné opatrenie uložené rozsudkom tunajšieho súdu 8P/20/2013-59 zo dňa 15.07.2013 (dohľad nad maloletým P., W. Y. H.), to súd týmto čiastočným rozsudkom nezrušil, nakoľko súd má za to, že vzhľadom dlhodobé neplnenie školskej dochádzky deťmi je potrebné, aby toto výchovné opatrenie ostalo zatiaľ v platnosti.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.